

Financiële vrijheid binnen handbereik

Colofon

ISBN: 978 94 6365 399 2

1e druk 2021

© 2021 Hans Paans

Uitgeverij Elikser

Ossekop 4

8911 LE Leeuwarden

Telefoon: 058 - 289 48 57

Vormgeving omslag en binnenwerk: Evelien Veenstra

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op wat voor wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

Financiële vrijheid binnen handbereik

Hans Paans

*Jonge Verkwisters,
Oude Bedelaars.*

*Dit boek heb ik opgedragen aan mijn goede vriend
Teunis Fahner (1957-2019)*

Hans Paans

Dankwoord

Mijn dank gaat uit naar Jan Luigjes, Anneke Bonnema, mevr. J. Paans-Luigjes, Peter van der Hoek, Wendie op de Beek en Sieds Brouwer die de tijd en de moeite hebben genomen om het manuscript te lezen en dit boek met hun correcties, suggesties en aanvullingen leesbaarder en begrijpelijker hebben gemaakt.

Daarnaast gaat mijn bijzondere dank uit naar onze echtgenotes die gedurende de tijd dat wij dit boek hebben geschreven, ons hierin hebben gesteund. Zonder hen was dit boek niet tot stand gekomen.

"Ik wil best leren met geld om te gaan, alleen wil niemand mij dat geven."

Onbekend

Inhoudsopgave

Voorwoord	15
Deel A: Inzicht en overzicht	19
1 Inleiding	21
2.1 Ordenen, administreren en bewaren	30
2.2 Overzicht van je budget	40
2.3 Budgetteren: iedereen moet 't, maar lang niet iedereen doet 't	44
2.4 Door te budgetteren kun je vaststellen of je doelen nog haalbaar zijn	50
2.5 Budget volgen / bewaken	52
3 Inkomen	55
4 Uitgaven	63
4.1 Vakantie	98
4.2 Gokken	102
Deel B: Afbouw schulden en opbouw vermogen	107
5 Woning (verschil tussen huren en kopen)	109
6 Schulden	113
6.1 Hypotheek	117
6.2 Overige leningen	133
7 Sparen	141
7.1 Doelen om te sparen	143
7.2 Hoe en waar sparen/beleggen?	146
7.3 Van sparen naar vermogen	147
7.4 Rijkdom	165
7.5 Pensioen	171
7.6 Inkopen van zorg	176
Deel C: Factoren die je financiële plan kunnen beïnvloeden	181
8 Wijzigingen in je persoonlijke omstandigheden	183
8.1 Huwelijk/Geregistreerd partnerschap/Samenwonen/LAT	183
8.2 Gezinsuitbreiding	186

8.3	Overlijden	190
8.4	Scheiden	193
8.5	Verlies werk (Werkloosheid, Arbeidsongeschiktheid, Pensioen)	196
9	Belastingen	198
9.1	Overheid	212
10	Uitkeringen en toeslagen	215
	Deel D: Huishoudboek	231
11	Huishoudboek	233
12	Slotwoord	246
	Bijlagen	249
	Begrippenlijst	275
	Diverse websites	285

*“Mijn grootvader zei “Geld maakt ongelukkig,
vooral het geld dat je niet hebt.”*

Johan de Coninck

Voorwoord

Uit het citaat op de vorige bladzijde kun je opmaken dat geld belangrijk is in het leven van veel mensen. Daarom heb ik samen met medeschrijver Teunis in dit boek (voor jong en oud) onze inzichten voor je beschreven, om meer grip te krijgen op je financiën, inzicht in je geldzaken te ontwikkelen en hoe je kunt beginnen aan het opbouwen of uitbreiden van een financiële buffer. Maar voordat we dat doen, stellen wij ons eerst even aan je voor.

Ik (Hans Paans) ben mijn werkzame leven begonnen als salaris-administrateur. Als vervolg hierop ben ik in 2012 mijn aangiftepraktijk voor inkomstenbelasting onder de naam BruPaNet gestart. Deze naam is een samentrekking van **Bruto Paans Netto**. Binnen mijn praktijk worden regelmatig de volgende vragen gesteld: *“Heb je enig idee hoe ik mijn geldzaken beter op orde kan krijgen?”* of *“Hoe kan ik meer financiële ruimte creëren, want mijn financiële buffer is onvoldoende om tegenvallers op te vangen?”* Deze en vergelijkbare vragen zijn voor mij de aanleiding geweest om met mijn medeschrijver dit boek te gaan schrijven.

Teunis was werkzaam bij een bank; eerst op een administratieve afdeling, vervolgens bij assurantiën, aansluitend op de afdeling voor kredietverlening aan bedrijven en daarna bij private banking. Zowel tijdens zijn werk bij de bank als daarna viel het hem op dat veel mensen moeite hebben hun geldzaken op orde te brengen en te houden. De eerdergenoemde, voor veel mensen herkenbare vragen brachten ons op het idee dit boek te gaan schrijven.

In memoriam

Gedurende de periode dat we het boek hebben geschreven, is mijn medeschrijver en goede vriend Teunis overleden. Daardoor kon hij helaas de voltooiing van ons boek in zijn uiteindelijke versie niet meer meemaken. Toch ben ik dankbaar en voel ik mij bevoorrecht hem gekend te mogen hebben, want mede door zijn kennis en inbreng is dit boek tot stand gekomen.

Hans Paans

Het op bladzijde 13 vermelde citaat maakt ook duidelijk dat geld niet persé gelukkig maakt, maar als je succesvol bent met het op orde krijgen van je financiën en ons stappenplan toepast, dat je dan (financieel) een stuk gelukkiger kunt zijn. Als je financieel gezond bent, kan dat ook bij onverwachte gebeurtenissen in je leven gunstig 'uitpakken'. Misschien heb je via de media wel eens gehoord of gelezen dat mensen door geldzorgen psychische of lichamelijke problemen krijgen. Daaruit kun je opmaken dat financiële gezondheid voor iedereen belangrijk is.

Het is dan ook te gemakkelijk om over de geldzorgen van anderen te stellen "*eigen schuld dikke bult*". Natuurlijk ben je zelf verantwoordelijk voor je geldzaken en je 'financiële gezondheid', maar er komen situaties voor die je iemand niet zelf kunt aanrekenen. Denk maar eens aan het ontbreken van een lespakket op scholen, waarbij de leerlingen geleerd wordt hun geldzaken goed te regelen. Als gevolg daarvan beginnen de meeste mensen met een gebrekkig inzicht in geldzaken, waardoor ze door schade en schande wijs moeten worden en dat is meestal een dure les. Daarnaast wordt onze maatschappij steeds complexer. Ook op financieel terrein. En houd onder die omstandigheden maar eens de controle over je financiën!

De zorg die wij deelden en waarom we dit boek hebben geschreven, wordt zichtbaar als de lezer bedenkt dat de overheid steeds meer zelfredzaamheid van de burgers verlangt, maar bijvoorbeeld tegelijkertijd de arbeidsmarkt flexibiliseert. Het gevolg daarvan is dat je inkomen steeds meer een onzekere factor is geworden. Daarnaast zien we dat de schuldenlast bij veel mensen door de tijd heen steeds hoger is geworden. En wat te denken van de volgende situatie: Iemand verliest na z'n 50ste zijn of haar baan en komt daarna niet meer aan het werk of moet werk accepteren met een lager salaris, terwijl zijn of haar verplichtingen niet zijn veranderd. Onder andere ook de stijgende kosten van de gezondheidszorg worden voelbaar als je inkomen geen zekerheid meer is.

In dit boek willen wij je daarom informeren hoe je beter controle krijgt of (misschien) opnieuw controle krijgt over je geldzaken om zo financieel goed voorbereid op de toekomst te zijn. Om hierin structuur aan te brengen, hebben we dit boek in drie delen opgezet. Elk deel behandelt een ander onderdeel van onze visie/ons stappenplan. Wij hebben deze visie ook op ons eigen leven toegepast en we kunnen stellen dat deze visie voor ons in de praktijk heeft gewerkt.

Deel A: Inzicht en overzicht

*'k Placht weleer zo zot te wezen,
Schoon ik vrij veel heb gelezen,
Dat de wereld hing aaneen,
Van Atomen groot en klein,
Maar 'k zie nu 't is mis gesteld,
Want zij hangt aaneen van geld.
't Geld maakt vrede, 't geld doet vechten.
't Bouwt Kastelen, 't doet ze slechten.
't Geld zet ezels in de raad.
't Voert de bek van d'Advocaat.
Geld maakt edellui van boeren,
En van luie meisjes 'hoeren'.
Is een Juffer krom of blind,
't Geld maakt dat ze een vrijer vindt.*

Gedicht Pieter Langendijk, 1860